

та за твоя животъ прекаранъ само въ сждане? Може ли човѣкъ да отсжди лудата блѣсканица на живота само съ законника? Много често човѣкъ прѣстѣпва закона, за да извърши така нѣщо добро. Прѣстѣпление на гледъ, а излиза човѣшка неволя и дългъ. Може би самата система на сждане и наказание е погрѣшна, а?

Стариятъ сѣдия гледаше замислено предъ себе си. За мигъ цѣлиятъ неговъ животъ, миналъ въ сжда, му се стори ненуженъ и напразенъ. И съ нарастващъ страхъ той почваше да разбира: ако събеседникътъ бѣше правъ, това опорочваше изцѣло многогодишната му дейность.

А гостенинътъ го наблюдаваше сякашъ четѣше въ душата му.

— Защо не отговоришъ? — тихо, съ сжщата насмѣшка попита той. — Можешъ ли да си припомнишъ единъ случай поне, когато обвиняемиятъ да е дошълъ при тебе да ти поблагодари, следъ като си го осѣдилъ?

Болниятъ не се изненада отъ чудноватия въпросъ и се помъчи да си спомни. Но гостенинътъ не го дочака и продължи:

— Напраздно се мъчишъ. Нито съ тебе, нито съ колегитѣ ти, никога не се е случвало подобно нѣщо. За това, че пострадалиятъ не се успокоява чрезъ наказанието. То не е цѣръ за него. То не облекчава страшната болка, която го е поразила.

Болниятъ замислено кимна съ глава, като че ли разбра де води разговора. Той нерешително промълви:

— Тогава да се затворятъ затворитѣ, а вмѣсто тѣхъ да се отворятъ болници.

— Да! — възкликна съ радостъ, въ която имаше и горчевина и ирония, събеседникътъ. — За това Ваню, твойтъ Ваню, лѣкарьтъ, е много по-полезенъ